

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Institutionen för Handel och Företagande

TENTAMEN

Kurs: Kalkylering och Budgetering

Delmoment: Salstentamen I

Kurskod: FÖ149G

Högskolepoäng för tentamen: 3 hp

Datum: 250430

Skrivtid: 08.30-11.30

Ansvarig lärare: Fredrik Lundell

Hjälpmedel: Miniräknare (högskolans)

- Anvisningar:**
- Ta nytt blad för varje ny fråga
 - Skriv endast på en sida av papperet.
 - Skriv namn och personnummer på samtliga inlämnade blad.
 - Numrera lösbladen löpande.
 - Använd inte röd penna.
 - Markera med kryss på omslaget vilka uppgifter som är lösta.

Övrigt: Visa på ett tydligt sätt alla relevanta beräkningar i det som lämnas in.

Betygsgränser:

Väl Godkänd:	$\geq 75\%$ av totala poängsumman
Godkänd:	$\geq 50\%$ av totala poängsumman
Underkänd:	$< 50\%$ av totala poängsumman

Lycka till!

Antal sidor totalt: 7

Uppgift 1 (5 poäng)

- a.) Vad är ekonomistyrning? Ange minst två centrala begrepp i din definition. (2p)
- b.) Förklara vad som menas med "Aktieägarperspektivet" och dess påverkan på ett företags ekonomistyrning. (3p)

Uppgift 2 (4 poäng)

På vilket sätt är den s.k. "resursomvandlingskedjan" viktig inom ekonomistyrning? Utgå ifrån ett exempel.

Uppgift 3 (5 poäng)

Nedan återges resultat- och balansräkning för ett litet tillverkande företag för 2024. Din uppgift är att:

- a.) Beräkna räntabilitet på eget kapital och räntabilitet på totalt kapital, och använd dessa beräkningar tillsammans för att förklara hur du ser på företagets lönsamhet. (2,5p)
- b.) Hur ser du på företagets betalningsförmåga på kort respektive lång sikt? Krävs det att företagsledningen vidtar några åtgärder? I så fall, vad rekommenderar du? (2,5p)

Kassa	50 000	Eget kapital	1 250 000
Bank	225 000	Kortfristiga skulder	300 000
Varulager	500 000	Banklån	5 950 000
Maskiner	2 450 000		
Byggnad	4 275 000		
<hr/>		<hr/>	
Totala tillgångar	7 500 000	Tot. Skulder & Eget kapital	7 500 000

Resultaträkning 31/12 2024

Nettoomsättning	25 000 000
Kostnad sålda varor	-8500 000
Bruttoresultat	16 500 000
Rörelsens kostnader	
Personalkostnader	-7 500 000
Förbrukningsmaterial	-4000 000
Administrationskostnader	-800 000
Tillverkningskostnader (el, underhåll, reparationer etc.)	-3000 000
Avskrivningar	-600 000
Rörelseresultat	500 000
Finansiella poster	
Ränteintäkter	9 000
Räntekostnader	-399 000
Resultat efter finansnetto	210 000

Uppgift 4 (6 poäng)

Ett företag säljer sladdar och kablar till mobiltelefoner via en hemsida. Ingående balansräkning ser ut enligt följande (alla belopp i tkr):

Balansräkning 2025-01-01

Likvida medel 174	Leverantörsskulder 190
Kundfordringar 121	Banklån 350
Varulager 225	Eget kapital 480
Inventarier 500	
Tillgångar 1020	Skulder och Ek 1020

Förväntade händelser under 2025:

Inköp av varor	2150
Försäljning av varor	3900
Inköp av inventarier	90
Betalning av löner	1100
Betalning av arbetsgivaravgifter	350
Räntan på banklånet (betalas 251230)	10 %
Amortering av lån (betalas 251230)	20

Diverse kostnader	25
-------------------	----

Vid årets slut beräknas följande gälla:

Kundfordringar	140
Varulager	230
Leverantörsskulder	185
Avskrivningar inventarier	50

Upprätta utifrån ovanstående förutsättningar resultatbudget, likviditetsbudget och balansbudget. Använd mallarna på nästkommande sidor, och glöm ej att visa nödvändiga beräkningar.

Resultatbudget	
<i>Rörelsens intäkter:</i>	
<i>Rörelsekostnader:</i>	
Summma rörelsekostnader =	
Budgeterat rörelseresultat =	
<i>Finansiella poster:</i>	
<i>Budgeterat resultat =</i>	

Beräkningar:

Lividitetsbudget	
Ingående likvida medel	
Inbetalningar:	
Utbetalningar:	
Förändring kortfristiga fordringar och skulder:	
Utgående likvida medel =	

Beräkningar:

Balansbudget 31/12

Totala tillgångar =		Totala skulder och eget kapital =	

Beräkningar:

Bilaga

Räntabilitet på totalt kapital

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Totalt kapital}}$$

Räntabilitet på sysselsatt kapital

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Sysselsatt kapital}}$$

Räntabilitet på eget kapital

$$\frac{\text{Resultat efter finansiella poster}}{\text{Eget kapital}}$$

Genomsnittlig skuldränta

$$\frac{\text{Räntekostnader}}{\text{Skulder}}$$

Skuldsättninggrad

$$\frac{\text{Skulder}}{\text{Eget kapital}}$$

Hävstångsformeln

$$RE = RT + (RT - RS) \times \frac{S}{E}$$

Soliditet

$$\frac{\text{Eget kapital}}{\text{Totalt kapital}}$$

Räntetäckningsgrad

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Räntekostnader}}$$

Kassalikviditet

$$\frac{(\text{Omsättningstillgångar} - \text{varulager})}{\text{Kortfristiga skulder}}$$

Balanslikviditet

$$\frac{\text{Omsättningstillgångar}}{\text{Kortfristiga skulder}}$$

Bruttomarginal

$$\frac{\text{Bruttoresultat}}{\text{Omsättning}}$$

Rörelsemarginal

$$\frac{\text{Rörelseresultat}}{\text{Omsättning}}$$

Vinstmarginal

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Omsättning}}$$

Kapitalets omsättningshastighet

$$\frac{\text{Omsättning}}{\text{Totalt kapital}}$$

Residualresultat

$$(\text{Rörelseresultat} + \text{Finansiella intäkter}) - (\text{Kapital} \times \text{Kalkylränta})$$

Viktad ränta

$$R_e \times \left(\frac{\text{Eget kapital}}{\text{Totalt kapital}} \right) + R_s \times \left(\frac{\text{Skulder}}{\text{Totalt kapital}} \right)$$